

**SPRAWOZDANIE ROCZNE DOTYCZĄCE
DZIAŁAŃ FINANSOWANYCH Z ÓSMEGO,
DZIEWIĄTEGO, DZIESIĄTEGO I JEDENASTEGO
EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU (EFR)**

(2016/C 375/02)

Sprawozdanie roczne dotyczące działań finansowanych z ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR)

SPIS TREŚCI

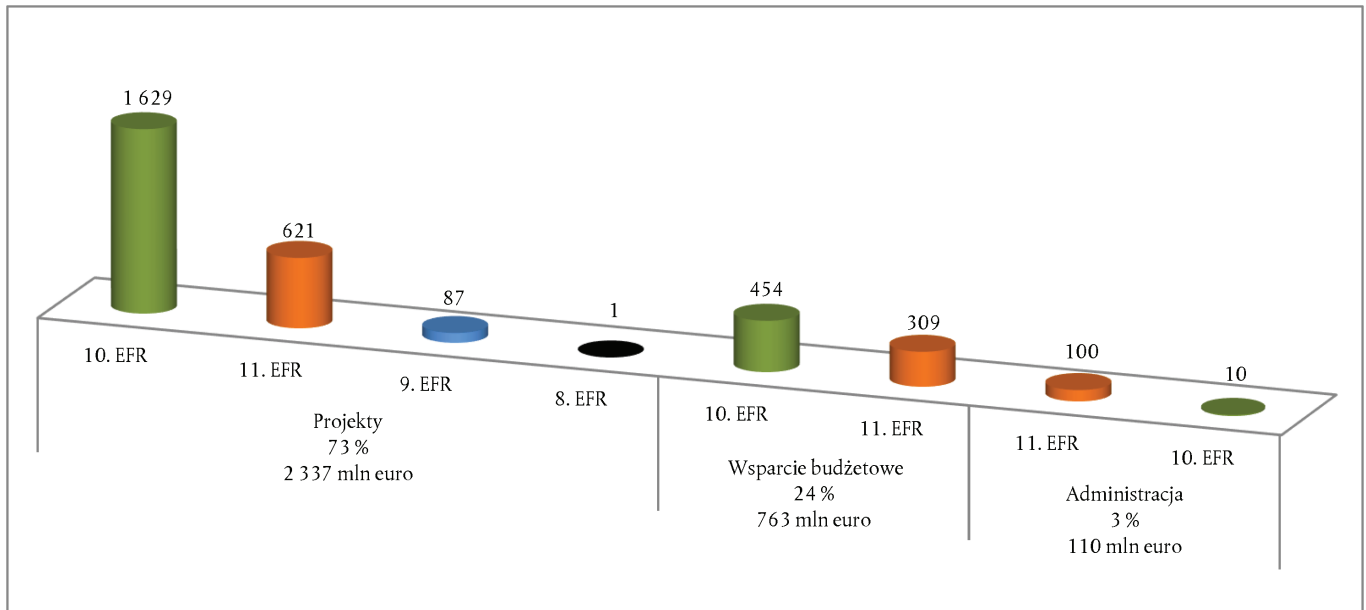
	<i>Punkt</i>
Wstęp	1–12
Krótki opis Europejskich Funduszy Rozwoju	2–12
Obszary wydatków, które są mniej narażone na błędy	9–12
Rozdział I – Realizacja ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego EFR	13–17
Realizacja finansowa	13–17
Rozdział II – Wydawane przez Trybunał poświadczenie wiarygodności dotyczące EFR	18–50
Wydawane przez Trybunał poświadczenie wiarygodności dotyczące ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego EFR przedstawiane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie – sprawozdanie niezależnego kontrolera	I–IX
Informacje leżące u podstaw poświadczenia wiarygodności	18–50
Zakres kontroli i podejście kontrolne	18–21
Wiarygodność rozliczeń	22–24
Prawidłowość transakcji	25–35
Badanie rocznych sprawozdań z działalności i innych elementów systemów kontroli wewnętrznej	36–50
Wnioski i zalecenia	51–54
Wnioski dotyczące 2015 r.	51–52
Zalecenia	53–54
Załącznik 1 – Wyniki badania transakcji w zakresie Europejskich Funduszy Rozwoju	
Załącznik 2 – Działania podjęte w następstwie wcześniejszych zaleceń – Europejskie Fundusze Rozwoju	

UWAGI TRYBUNAŁU

WSTĘP

1. Niniejsze sprawozdanie roczne zawiera przeprowadzoną przez Trybunał ocenę Europejskich Funduszy Rozwoju (EFR). Najważniejsze informacje na temat działań objętych kontrolą oraz wydatków w 2015 r. przedstawiono na **wykresie 1**.

Wykres 1 – Europejskie Fundusze Rozwoju – najważniejsze informacje za rok 2015

	(w mln EUR)
Wydatki operacyjne ogółem (projekty)	2 337
Wydatki operacyjne ogółem (wsparcie budżetowe)	763
Wydatki administracyjne ogółem ⁽¹⁾	110
Płatności ogółem	3 210
- zaliczki	- 1 727
+ rozliczenie zaliczek	1 661
Skontrolowana populacja	3 144
Zobowiązania indywidualne ogółem ⁽²⁾	4 008
Zobowiązania globalne ogółem ⁽²⁾	5 034

⁽¹⁾ Wkład z EFR na pokrycie wydatków poniesionych przez Komisję i delegatury UE na wsparcie administracyjne konieczne do zarządzania operacjami finansowanymi w ramach EFR.

⁽²⁾ Zobowiązania globalne dotyczą decyzji o finansowaniu. Zobowiązania indywidualne dotyczą umów indywidualnych.

Źródło: Sprawozdanie finansowe dotyczące ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego EFR za rok 2015, wersja ujednolicona.

UWAGI TRYBUNAŁU

Krótki opis Europejskich Funduszy Rozwoju

2. Od 1958 r. Europejskie Fundusze Rozwoju (EFR) są głównym instrumentem pomocy Unii Europejskiej w zakresie współpracy na rzecz rozwoju z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) oraz krajami i terytoriami zamorskimi (KTZ). Umowa o partnerstwie podpisana w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. na okres 20 lat („umowa z Kotonu”) jest obowiązującą umową ramową regulującą relacje pomiędzy Unią Europejską a AKP i KTZ. Partnerstwo ma na celu przede wszystkim ograniczenie, a ostatecznie wyeliminowanie ubóstwa.

3. EFR mają szczególny charakter:

- a) są finansowane przez państwa członkowskie zgodnie z kluczami do ustalenia wkładu⁽¹⁾ określonymi w umowie wewnętrznej między rządami państw członkowskich zebranymi w Radzie; klucze te są inne niż klucze stosowane w odniesieniu do budżetu ogólnego UE;
- b) są zarządzane przez Komisję poza zakresem budżetu ogólnego UE oraz przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI);
- c) ze względu na międzyrządowy charakter EFR Parlament Europejski odgrywa bardziej ograniczoną rolę w ich funkcjonowaniu niż w przypadku instrumentów współpracy na rzecz rozwoju finansowanych z budżetu ogólnego UE, a mianowicie nie ingeruje w ustanawianie i przydzielanie zasobów EFR. Parlament Europejski jest jednak organem udzielającym absolutorium w tym zakresie, z wyjątkiem instrumentu inwestycyjnego, którym zarządza EBI⁽²⁾ ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Dla każdego EFR klucz do ustalenia wkładu danego państwa członkowskiego jest określony jako procent łącznej kwoty zasobów.

⁽²⁾ Zob. art. 43, 48–50 i 58 rozporządzenia Rady (UE) 2015/323 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 17).

⁽³⁾ Zawarta w 2012 r. trójstronna umowa między EBI, Komisją i Trybunałem (art. 134 rozporządzenia (WE) nr 215/2008 (Dz.U. L 78 z 19.3.2008, s. 1)) ustanowiła zasady dotyczące kontroli tych operacji przez Trybunał. Instrument inwestycyjny nie jest uwzględniany w wydawanym przez Trybunał poświadczeniu wiarygodności.

UWAGI TRYBUNAŁU

ODPOWIEDZI KOMISJI

4. Każdy EFR jest regulowany na podstawie osobnego rozporządzenia finansowego. Trybunał sugerował już kilkakrotnie, że przyjęcie jednego rozporządzenia finansowego, mającego zastosowanie do wszystkich obecnych i przyszłych EFR, zapewniłoby ciągłość, bez ryzyka przerywania realizacji EFR, i ułatwiłoby zarządzanie⁽⁴⁾.

5. Mimo że rozporządzenia finansowe dotyczące EFR są stopniowo dostosowywane do ogólnego rozporządzenia finansowego⁽⁵⁾, nadal występują znaczne różnice. Główna różnica polega na tym, że w przypadku EFR nie ma zastosowania zasada jednoroczności: zobowiązania w ramach EFR są zaciągane zwykle na okres od pięciu do siedmiu lat, a płatności mogą być realizowane przez znacznie dłuższy okres. W 2015 r. realizowano płatności z czterech EFR jednocześnie, w tym z ósmego EFR, otwartego jeszcze w 1995 r.

6. EFR są niemal w całości zarządzane przez Dyрекcyję Generalną Komisji ds. Rozwoju i Współpracy (DG DEVCO)⁽⁶⁾, która zarządza także wieloma wydatkami z budżetu UE⁽⁷⁾.

7. Środki z EFR są przeznaczane na realizację projektów i wsparcie budżetowe⁽⁸⁾ w ramach czterech głównych mechanizmów. W 2015 r. 42 % płatności zrealizowano w trybie zarządzania bezpośredniego, przy czym 24 % wszystkich płatności odnosiło się do wsparcia budżetowego. Pozostałe 58 % zrealizowano w trybie zarządzania pośredniego: 31 % za pośrednictwem organizacji międzynarodowych, 24 % za pośrednictwem państw trzecich, a 3 % za pośrednictwem organów państw członkowskich UE⁽⁹⁾.

⁽⁴⁾ Zob. pkt 6 opinii Trybunału nr 3/2013 w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do jedenastego Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. C 370 z 17.12.2013).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

⁽⁶⁾ Za zarządzanie 4,1 % wydatków z EFR dokonanych w 2015 r. odpowiadała Dyrekcja Generalna ds. Pomocy Humanitarnej i Ochrony Ludności (DG ECHO).

⁽⁷⁾ Zob. rozdział 8 dotyczący działu „Globalny wymiar Europy” i działu „Bezpieczeństwo i obywatelstwo” w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu UE za rok 2015.

⁽⁸⁾ Wsparcie budżetowe polega na przekazywaniu przez Komisję do budżetu kraju partnerskiego środków uzupełniających środki budżetowe przeznaczone na realizację krajowej strategii rozwoju.

⁽⁹⁾ W przypadku zarządzania bezpośredniego działania pomocowe są realizowane bezpośrednio przez Komisję (centralę lub delegatury). W przypadku zarządzania pośredniego realizację zadań powierza się państwu trzeciemu (dawniej zarządzanie zdecentralizowane), organizacji międzynarodowej (dawniej zarządzanie wspólne) lub organowi krajowemu, takiemu jak agencje rozwoju państw członkowskich UE (dawniej pośrednie zarządzanie scentralizowane).

UWAGI TRYBUNAŁU

ODPOWIEDZI KOMISJI

8. Wydatki będące przedmiotem niniejszego sprawozdania są dokonywane w 79 krajach z zastosowaniem różnorodnych metod realizacji. Przepisy i procedury, w tym te dotyczące przetargów i postępowań o udzielenie zamówienia, są często skomplikowane. Brak odrębnego, zrozumiałego dla odbiorcy rozporządzenia finansowego dotyczącego jedenastego EFR znacznie zwiększa poziom komplikacji⁽¹⁰⁾.

8. Jedenasty EFR podlega przepisom dotyczącego go rozporządzenia finansowego (RF) (UE) 2015/323, przyjętego przez Radę dnia 2 marca 2015 r. Prawdziwe uproszczenie uzyskano dzięki dostosowaniu tego rozporządzenia do rozporządzenia finansowego (RF) mającego zastosowanie do budżetu ogólnego. Dokonano tego przez zamieszczenie w rozporządzeniu dotyczącym jedenastego EFR przejrzystych i jasnych odniesień do RF dotyczącego budżetu ogólnego oraz zasad jego stosowania (RAP). W ten sposób rozporządzenie dotyczące jedenastego EFR nie tylko zapewnia spójność obowiązujących procedur finansowych i większą efektywność, ale także umożliwia ograniczenie ryzyka i błędów.

Zasady i modele stosowane przy składaniu ofert i udzielaniu zamówień zarówno w przypadku budżetu ogólnego, jak i EFR, zgromadzone w praktycznym przewodniku dotyczącym zamówień i dotacji (PRAG) opracowanym przez DG DEVCO, zbierają dużo pochwał od europejskich federacji wykonawców.

Obszary wydatków, które są mniej narażone na błędy

9. W dwóch obszarach charakter finansowania oraz warunki płatności sprawiają, że transakcje są mniej podatne na błędy. Dotyczy to wsparcia budżetowego⁽¹¹⁾ oraz stosowania tak zwanego „podejścia założeniowego” w działaniach z udziałem wielu darczyńców realizowanych przez organizacje międzynarodowe⁽¹²⁾.

Wsparcie budżetowe

10. Wsparcie budżetowe stanowi wkład przekazywany do budżetu ogólnego państwa lub do budżetu przeznaczanego na realizację określonej polityki lub celu. Trybunał zbadał, czy Komisja przestrzegała szczegółowych warunków dokonywania płatności w ramach wsparcia budżetowego dla danego kraju partnerskiego oraz czy sprawdziła, czy spełniono ogólne warunki kwalifikowalności (takie jak zadowalające postępy w zarządzaniu finansami w sektorze publicznym).

11. Niemniej jednak przepisy prawne dają szerokie pole do interpretacji, a Komisja ma dużą swobodę przy decydowaniu, czy warunki te zostały spełnione. Prowadzona przez Trybunał kontrola prawidłowości nie może wykraczać poza etap, na którym krajowi partnerskiemu wypłacana jest pomoc. Po przekazaniu środków są one włączane do budżetu kraju otrzymującego pomoc. Ewentualne uchybienia w sprawowanym przez ten kraj zarządzaniu finansami, prowadzące do nieprawidłowego wykorzystania środków na poziomie krajowym, nie są uznawane za błędy w ramach prowadzonej przez Trybunał kontroli prawidłowości.

⁽¹⁰⁾ Zob. pkt 3 i 4 opinii Trybunału nr 3/2013.

⁽¹¹⁾ Płatności w ramach wsparcia budżetowego zrealizowane z EFR w 2015 r. wyniosły 763 mln euro.

⁽¹²⁾ Płatności z EFR na rzecz projektów z udziałem wielu darczyńców realizowanych przez organizacje międzynarodowe wyniosły w 2015 r. 680 mln euro. Nie jest możliwe podanie, do jakiego odsetka tej kwoty odnosi się „podejście założeniowe”, gdyż Komisja nie monitoruje osobno tej kwestii.

UWAGI TRYBUNAŁU

Podejście założeniowe

12. W przypadku gdy finansowanie z EFR podlega szczegółowym wymogom w zakresie kwalifikowalności kosztów, Trybunał ocenia, czy wymogi te zostały spełnione. W sytuacji gdy wkłady finansowe Komisji na rzecz projektów z udziałem wielu darczyńców są łączone ze środkami przekazanymi przez innych darczyńców i nie są zarezerwowane na ściśle określone pozycje wydatków, Komisja przyjmuje, że unijne zasady kwalifikowalności są przestrzegane, pod warunkiem że łączna kwota pochodząca z różnych źródeł obejmuje dostateczne wydatki kwalifikowalne na pokrycie wkładu UE. Dzięki zastosowaniu przez Komisję takiego podejścia nakład pracy kontrolerów zmniejsza się w sytuacji, gdy inni darczyńcy przekazują znaczne wkłady, które Komisja uznaje za wystarczające na pokrycie ewentualnych wydatków niekwalifikowalnych wykrytych przez Trybunał.

ROZDZIAŁ I – REALIZACJA ÓSMEGO, DZIEWIĄTEGO, DZIESIĄTEGO I JEDENASTEGO EFR**Realizacja finansowa**

13. W ramach ósmego EFR (1995–2000) dostępne były środki w wysokości 12 840 mln euro, w ramach dziewiątego EFR (2000–2007) – 13 800 mln euro, a w ramach dziesiątego EFR (2008–2013) – 22 682 mln euro.

14. Umowa wewnętrzna ustanawiająca jedenasty EFR⁽¹³⁾ weszła w życie dnia 1 marca 2015 r., po ratyfikowaniu przez wszystkie państwa członkowskie UE. Jedenasty EFR dysponuje środkami w wysokości 30 506 mln euro⁽¹⁴⁾. Z tej kwoty 29 089 mln euro przeznaczono dla krajów AKP, a 364,5 mln euro dla KTZ, przy czym odpowiednio 1 134 mln euro i 5 mln euro jest przeznaczonych na instrument inwestycyjny, którym zarządza Europejski Bank Inwestycyjny, przede wszystkim w formie dotacji na sfinansowanie dopłat do oprocentowania i pomocy technicznej powiązanej z poszczególnymi projektami. Ponadto 1 052,5 mln euro przeznaczono na pokrycie wydatków Komisji związanych z planowaniem i realizacją EFR.

15. W **tabeli** przedstawiono wykorzystanie zasobów EFR zarówno w 2015 r., jak i w ujęciu kumulatywnym.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 210 z 6.8.2013, s. 1.

⁽¹⁴⁾ W tym 1 139 mln euro, którymi zarządza EBI.

Tabela – Wykorzystanie zasobów EFR według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.

(w mln EUR)

	Sytuacja na koniec 2014 r.		Wykonanie budżetu w roku budżetowym 2015 (netto) ⁽⁶⁾								Stan na koniec 2015 r.					Wskaźnik wykonania ⁽²⁾
	Ogólna kwota	Wskaźnik wykonania ⁽²⁾	8. EFR ⁽³⁾	9. EFR ⁽³⁾	10. EFR	11. EFR	Ogólna kwota	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	Ogólna kwota	10. EFR	11. EFR	Ogólna kwota	
A – ZASOBY ⁽¹⁾	49 100		- 6	- 109	56	27 839	27 780	10 412	15 630	21 384	29 455	76 880				
B – WYKORZYSTANIE																
1. Zobowiązania globalne ⁽⁴⁾	48 573	98,9 %	- 12	- 170	- 156	5 372	5 034	10 404	15 533	21 137	6 533	53 607	69,7 %			
2. Zobowiązania indywidualne ⁽⁵⁾	44 790	91,2 %	- 16	- 52	783	3 293	4 008	10 385	15 355	19 035	4 023	48 797	63,5 %			
3. Płatności	38 900	79,2 %	- 3	43	2 024	1 024	3 088	10 376	14 985	15 009	1 619	41 989	54,6 %			
C – Zobowiązania pozostające do spłaty (B1-B3)	9 673	19,7 %						28	548	6 128	4 914	11 618	15,1 %			
D – Dostępne saldo (A-B1)	527	1,1 %						8	97	247	22 922	23 273	30,3 %			

⁽¹⁾ Wstępny przydział na 8., 9., 10. i 11. EFR, współfinansowanie, odsetki, dochody różne, środki przesuńnięte z poprzednich EFR.⁽²⁾ Jako odsetek zasobów.⁽³⁾ Kwoty ujemne odpowiadają środkom anulowanym.⁽⁴⁾ Zobowiązania globalne dotyczą decyzji o finansowaniu.⁽⁵⁾ Zobowiązania indywidualne dotyczą umów indywidualnych.⁽⁶⁾ Zobowiązania netto po odjęciu środków anulowanych. Płatności netto po odjęciu środków odzyskanych.

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy na podstawie sprawozdań z realizacji finansowej i sprawozdania finansowego EFR na dzień 31 grudnia 2015 r.

UWAGI TRYBUNAŁU

ODPOWIEDZI KOMISJI

16. Poziom zobowiązań globalnych netto zaciągniętych w 2015 r. (5 034 mln euro) był najwyższy w historii⁽¹⁵⁾. Było to spowodowane wejściem w życie jedenastego EFR, w wyniku czego kwota środków dostępnych na zobowiązania wzrosła o 27 839 mln euro. Wejście w życie jedenastego EFR miało również wpływ na wskaźniki realizacji zaległych zobowiązań, które spadły z 98,9% do 69,7% w przypadku decyzji o finansowaniu (zobowiązania globalne) i z 91,2% do 63,5% w przypadku zobowiązań indywidualnych.

17. W całym obszarze swojej odpowiedzialności⁽¹⁶⁾ DG DEVCO kontynuowała wysiłki na rzecz obniżenia poziomu zadawnionych płatności zaliczkowych i zadawnionych zobowiązań pozostających do spłaty⁽¹⁷⁾, jak i ograniczenia liczby otwartych umów, które wygasły⁽¹⁸⁾. Wyznaczone na 2015 r. wartości docelowe dotyczące obniżenia zadawnionych płatności zaliczkowych i zadawnionych zobowiązań zostały osiągnięte ze znacznym naddatkiem⁽¹⁹⁾. Jednak o ile w przypadku całego portfela DG DEVCO wyznaczony na 2015 r. docelowy udział wygasłych umów w łącznej liczbie umów został niemal osiągnięty⁽²⁰⁾, o tyle postęp w przypadku EFR był mniej zadowalający⁽²¹⁾.

17. Do głównych problemów, które uniemożliwiają zamykanie wygasłych umów dotyczących EFR, zalicza się: niezrealizowane nakazy odzyskania środków, postępowania sądowe i kontrole w toku. Komisja postara się przyspieszyć zamykanie wygasłych umów, mimo że wspomniane kwestie nie są całkowicie pod jej kontrolą.

⁽¹⁵⁾ W 2014 r. było to 621 mln euro, w 2013 r. – 3 923 mln euro, a w 2012 r. – 3 163 mln euro.

⁽¹⁶⁾ EFR i budżet ogólny łącznie.

⁽¹⁷⁾ Dawne zobowiązania RAL (z franc. *reste à liquider*).

⁽¹⁸⁾ Umowę uznaje się za wygasłą, jeśli po ponad 18 miesiącach od końca okresu obowiązywania jest ona nadal otwarta. Opóźnienia w zamykaniu umów zwiększają ryzyko wystąpienia nieprawidłowości, gdyż może być trudno uzyskać dokumentację poświadczającą, jeśli nie została właściwie zarchiwizowana, a główni pracownicy zajmujący się danym projektem odeszli. Późne zamykanie umów może także powodować zwłokę w odzyskiwaniu niewydaných zaliczek i wydatków niekwalifikowalnych.

⁽¹⁹⁾ Obniżenie poziomu zadawnionych otwartych płatności zaliczkowych w ramach EFR: osiągnięto 39% (zakładana wartość docelowa – 25%); obniżenie kwoty zadawnionych zobowiązań RAL: osiągnięto 46% (zakładana wartość docelowa – 25%).

⁽²⁰⁾ Udział wygasłych umów wyniósł 15,38% (zakładana wartość docelowa – 15%).

⁽²¹⁾ Z kwoty 4,5 mld euro w wygasłych umowach 2,9 mld (64%) dotyczy EFR. Udział wygasłych umów w liczbie wszystkich otwartych umów zawartych w ramach EFR wyniósł 19,4% w porównaniu z 15,4% dla całego portfela DG DEVCO. W przypadku 182 (311 mln euro) z 1 091 wygasłych umów zawartych w ramach EFR (16,7% liczby umów, 10,9% ich wartości) okres obowiązywania zakończył się w 2010 r. lub wcześniej.

ROZDZIAŁ II – WYDAWANE PRZEZ TRYBUNAŁ POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI DOTYCZĄCE EFR**Wydawane przez Trybunał poświadczenie wiarygodności dotyczące ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego EFR przedstawiane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie – sprawozdanie niezależnego kontrolera**

I – Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz art. 49 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do jedenastego EFR, jak również do poprzednich EFR, Trybunał zbadał:

- a) roczne sprawozdania finansowe ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego Europejskiego Funduszu Rozwoju, obejmujące bilans, rachunek wyniku ekonomicznego, rachunek przepływów pieniężnych, zestawienie zmian w aktywach netto oraz tabelę pozycji płatnych na rzecz Europejskich Funduszy Rozwoju, a także sprawozdanie z realizacji finansowej za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r., zatwierdzone przez Komisję w dniu 15 lipca 2016 r.;
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań, zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi EFR w odniesieniu do tej części środków EFR, która podlega zarządzaniu finansowemu Komisji⁽²²⁾.

Zadania kierownictwa

II – Na mocy art. 310–325 TFUE oraz stosownych rozporządzeń finansowych⁽²³⁾ kierownictwo odpowiada za sporządzenie i prezentację rocznego sprawozdania finansowego EFR zgodnie z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami rachunkowości sektora publicznego⁽²⁴⁾ oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Do zadań kierownictwa należy także opracowywanie, wdrażanie i utrzymywanie systemów kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie i prezentację sprawozdań finansowych, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem. Kierownictwo odpowiada również za dopilnowanie, by ujęte w sprawozdaniu finansowym działania, transakcje finansowe i informacje były zgodne z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi. Ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń EFR ponosi Komisja (art. 317 TFUE).

Zadania Trybunału

III – Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI) wydanymi przez INTOSAI. Zgodnie z tymi standardami Trybunał obowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe EFR nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

IV – W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub istotnej niezgodności transakcji leżących u jego podstaw z wymogami przepisów EFR. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności (lecz nie na potrzeby sformułowania opinii na temat skuteczności systemu kontroli wewnętrznej) Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę wykorzystywany do sporządzania i rzetelnej prezentacji sprawozdań finansowych system kontroli wewnętrznej oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

V – Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania opinii.

⁽²²⁾ Na mocy art. 43, art. 48–50 oraz art. 58 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do jedenastego EFR niniejsze poświadczenie wiarygodności nie obejmuje części środków EFR, którymi zarządza EBI i za które jest on odpowiedzialny.

⁽²³⁾ Rozporządzenia finansowe mające zastosowanie do jedenastego EFR.

⁽²⁴⁾ Zasady i reguły rachunkowości przyjęte przez księgowego EFR oparte są na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

VI – W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego EFR za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową EFR na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego EFR i z zasadami rachunkowości opartymi na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

VII – W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Uzasadnienie wydania negatywnej opinii na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

VIII – Trybunał szacuje, że najbardziej prawdopodobny poziom błędu w płatnościach z ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego EFR wynosi 3,8 %.

Negatywna opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

IX – W opinii Trybunału, ze względu na wagę kwestii opisanych w uzasadnieniu wydania negatywnej opinii na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń, w płatnościach leżących u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. występuje istotny poziom błędu.

14 lipca 2016 r.

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

Europejski Trybunał Obrachunkowy
12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luksemburg, LUKSEMBURG

UWAGI TRYBUNAŁU

Informacje leżące u podstaw poświadczenia wiarygodności*Zakres kontroli i podejście kontrolne*

18. Najważniejsze elementy ogólnego podejścia i metodyki Trybunału zostały opisane w **załączniku 1.1** do rozdziału 1 sprawozdania rocznego Trybunału Obrachunkowego z wykonania budżetu za rok 2015. W odniesieniu do kontroli EFR należy odnotować następujące kwestie szczegółowe.

19. Uwagi Trybunału co do wiarygodności rozliczeń EFR dotyczą sprawozdań finansowych⁽²⁵⁾ dotyczących ósmego, dziewiątego i jedenastego EFR⁽²⁶⁾ zatwierdzonych przez Komisję zgodnie z rozporządzeniem finansowym dotyczącym EFR⁽²⁷⁾ wraz z oświadczeniem księgowego otrzymanym w dniu 18 lipca 2016 r. Kontrola polegała na badaniu kwot i informacji oraz na ocenie stosowanych zasad rachunkowości, głównych szacunków sporządzanych przez kierownictwo oraz ogólnej prezentacji sprawozdań finansowych.

20. W odniesieniu do kontroli prawidłowości transakcji w ramach EFR należy odnotować następujące kwestie szczegółowe:

- a) Trybunał zbadał wszystkie wkłady państw członkowskich i próbę innych rodzajów transakcji związanych z dochodami;
- b) Trybunał zbadał próbę obejmującą 140 transakcji. Próbę tę dobrano tak, by była reprezentatywna dla wszystkich rodzajów płatności w ramach EFR. Składała się ona ze 104 płatności zatwierdzonych przez 19 delegatur UE⁽²⁸⁾ i 36 płatności zatwierdzonych przez Komisję⁽²⁹⁾. W przypadku wykrycia błędów przeprowadzono analizę odpowiednich systemów w celu zidentyfikowania konkretnych uchybień systemowych;
- c) Trybunał ocenił systemy stosowane w DG DEVCO i delegaturach UE, obejmujące: (i) kontrole *ex ante* przeprowadzone przez pracowników Komisji, audytorów zewnętrznych lub zewnętrzne podmioty nadzorujące przed dokonaniem płatności; oraz (ii) monitorowanie i nadzór, w szczególności działania następcze podjęte w wyniku kontroli zewnętrznych, wizyty weryfikacyjne, wizyty monitorujące i przeprowadzone przez DG DEVCO badania dotyczące poziomu błędów resztowego w latach 2012–2015;

⁽²⁵⁾ Zob. art. 44 rozporządzenia (UE) 2015/323: sprawozdanie finansowe obejmuje bilans, sprawozdanie z finansowych wyników działalności, rachunek przepływów pieniężnych i zestawienie zmian w aktywach netto.

⁽²⁶⁾ Zob. art. 44 rozporządzenia (UE) 2015/323: sprawozdanie z realizacji finansowej obejmuje tabele przedstawiające przydzielone środki, zobowiązania, przyznane fundusze i płatności.

⁽²⁷⁾ Zob. art. 43 rozporządzenia (UE) 2015/323.

⁽²⁸⁾ Burkina Faso, Burundi, Demokratyczna Republika Konga, Ghana, Gwinea Bissau, Haiti, Kenia, Madagaskar, Malawi, Mali, Mozambik, Niger, Nigeria, Papua-Nowa Gwinea, Republika Środkowoafrykańska, Tanzania, Uganda, Unia Afrykańska, Wybrzeże Kości Słoniowej.

⁽²⁹⁾ DG DEVCO: 29 płatności, DG ECHO: siedem płatności z tytułu pomocy humanitarnej.

UWAGI TRYBUNAŁU

ODPOWIEDZI KOMISJI

- d) Trybunał zbadał roczne sprawozdanie z działalności sporządzone przez dyrektora generalnego DG DEVCO;
- e) Trybunał skontrolował działania podjęte w związku z wcześniejszymi zaleceniami.

21. Jak wskazano w pkt 6, DG DEVCO zajmuje się wdrażaniem większości instrumentów pomocy zewnętrznej finansowanych z budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz z EFR. Uwagi Trybunału dotyczące zarówno systemów, jak i wiarygodności rocznego sprawozdania z działalności i oświadczenia dyrektora generalnego za 2015 r. odnoszą się do całego obszaru odpowiedzialności DG DEVCO.

Wiarygodność rozliczeń

22. W związku z uwagą zawartą w sprawozdaniu rocznym za 2014 r.⁽³⁰⁾ Komisja uwzględniła umowy o wsparcie budżetowe w wyliczeniach szacunkowej wartości rozliczeń międzyokresowych na potrzeby rozdzielenia okresów sprawozdawczych za 2015 r.

23. Komisja podjęła również działania w kierunku rozwiązania wskazanych w sprawozdaniach rocznych za 2013 i 2014 r.⁽³¹⁾ kwestii odzyskiwania odsetek od zaliczek. W przypadku odsetek od zaliczek o wartości powyżej 750 000 euro Komisja wprowadziła metodę szacowania na podstawie średnich stóp procentowych i wniosków o potwierdzenie skierowanych do próby delegatur. Natomiast w odniesieniu do odsetek od zaliczek o wartości pomiędzy 250 000 a 750 000 euro zaczęło funkcjonować narzędzie informatyczne opracowane na koniec 2014 r., które pozwoliło Komisji właściwie zaksięgować w sprawozdaniu finansowym za 2015 r. 2,5 mln euro dochodów z tytułu odsetek.

24. Trybunał zbadał próbę obejmującą dziesięć nakazów odzyskania środków na łączną kwotę 17,7 mln euro, które zostały zaksięgowane jako dochody operacyjne – odzyskanie wydatków (wynoszące łącznie 35,9 mln euro). W trzech przypadkach niewydane zaliczki w kwocie 9,6 mln euro zostały nieprawidłowo zaksięgowane jako dochody operacyjne, co doprowadziło do zawyżenia wyniku ekonomicznego we wstępnej wersji sprawozdania finansowego za ten rok. Mimo że te trzy przypadki nieprawidłowości zostały skorygowane przez Komisję w ostatecznym sprawozdaniu finansowym, ze względu na systemową naturę⁽³²⁾ problemu⁽³³⁾ istnieje prawdopodobieństwo, że podobne błędy wystąpiły również w innych nakazach odzyskania środków.

24. W dwóch spośród trzech przypadków wskazanych przez Trybunał Obrachunkowy zaliczki były nierozliczone w czasie odzyskiwania środków. Te dwa błędy zostały skorygowane, o czym świadczą ostateczne sprawozdania finansowe (korekta błędu na łączną kwotę 2,1 mln EUR). W trzecim przypadku (7,5 mln EUR) nie byłoby możliwości ujęcia w 2015 r. zmniejszenia stanu zaliczkowania, gdyż w czasie odzyskiwania środków nie było żadnej zaliczki, która byłaby nierozliczona.

Komisja podejmie niezbędne działania, aby zapobiegać tego rodzaju błędom w przyszłości oraz je wykrywać i korygować.

⁽³⁰⁾ Pkt 4 sprawozdania rocznego za 2014 r.

⁽³¹⁾ Pkt 25 sprawozdania rocznego za 2014 r., pkt 20 sprawozdania rocznego za 2013 r.

⁽³²⁾ Niepoprawne zaklasyfikowanie nakazu odzyskania środków w systemie księgowym przez urzędników księgujących.

⁽³³⁾ Na szacowaną przyszłą zdolność naprawczą DG DEVCO miało również wpływ niewłaściwe księgowanie odzyskania niewydzianych zaliczek jako środków odzyskanych w następstwie błędu lub nieprawidłowości. Zob. pkt 50 i przypis 61 do niniejszego sprawozdania.

UWAGI TRYBUNAŁU

*Prawidłowość transakcji***Dochody**

25. W transakcjach związanych z dochodami nie występuje istotny poziom błędu.

Płatności

26. Zestawienie wyników badania transakcji po stronie płatności przedstawiono w **załączniku 1**. Błędy wystąpiły w 35 (25 %) spośród 140 zbadanych transakcji. Na podstawie 28 skwantyfikowanych błędów Trybunał szacuje, że poziom błędu wynosi 3,8 %⁽³⁴⁾.

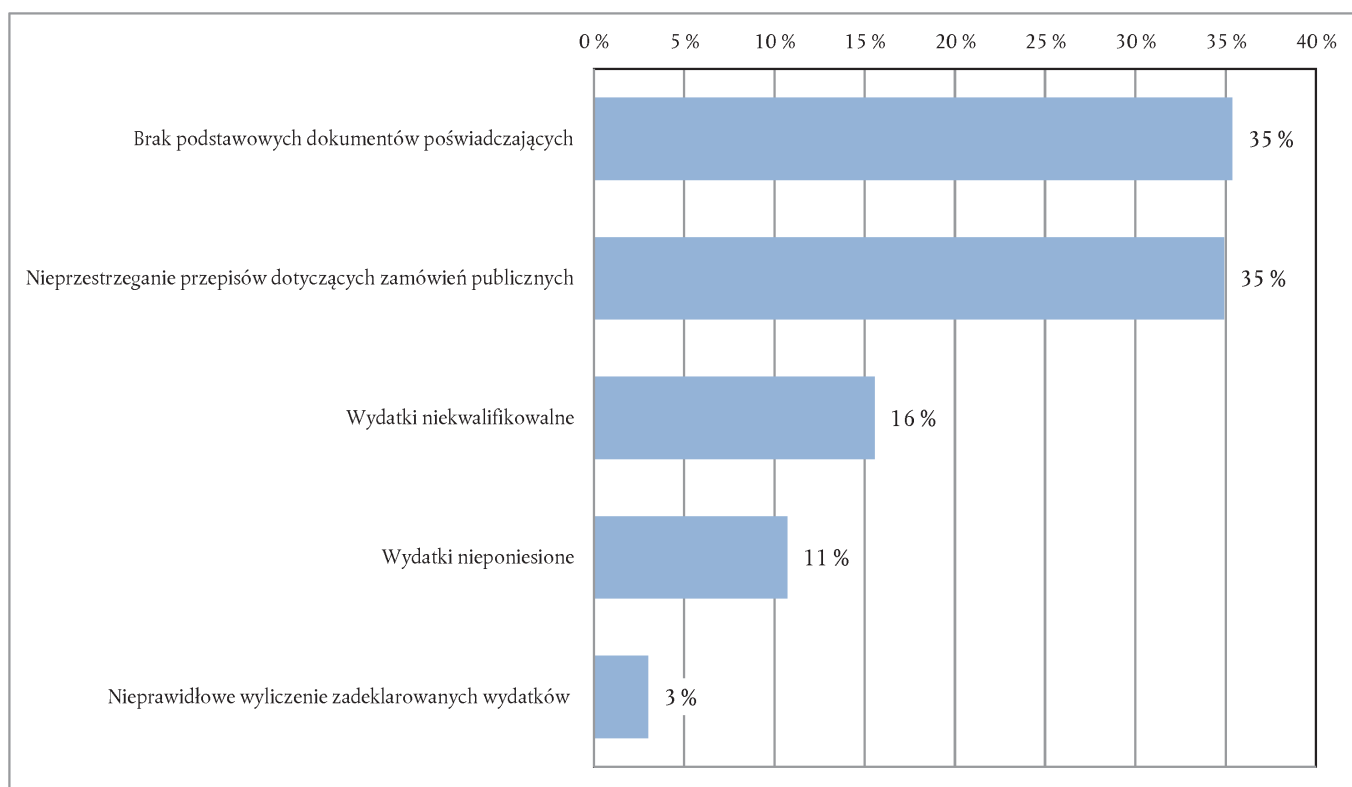
27. Po wyłączeniu z kontrolowanej próby 15 transakcji wsparcia budżetowego i 17 transakcji z wykorzystaniem podejścia założeniowego, o których mowa w pkt 9–12, szacowany poziom błędu wynosi 5,8 %⁽³⁵⁾.

28. Na **wykresie 2** przedstawiono, w jakim stopniu poszczególne kategorie błędów złożyły się na oszacowany przez Trybunał poziom błędu za 2015 r. Błędy związane z brakiem dokumentacji poświadczającej i z nieprzestrzeganiem procedur udzielania zamówień składają się na 70 % szacowanego poziomu błędu.

⁽³⁴⁾ Trybunał obliczył szacunkowy poziom błędu na podstawie reprezentatywnej próby. Podana wartość jest najlepszym szacunkiem. Trybunał uzyskał pewność na poziomie 95 %, że szacowany poziom błędu w kontrolowanej populacji wynosi między 1,6 % a 6,0 % (odpowiednio najniższy i najwyższy poziom błędu).

⁽³⁵⁾ Podana wartość jest najlepszym szacunkiem, opartym na reprezentatywnej próbie 108 transakcji. Trybunał uzyskał pewność na poziomie 95 %, że poziom błędu w kontrolowanej populacji wynosi między 3,0 % a 8,6 % (odpowiednio najniższy i najwyższy poziom błędu).

Wykres 2 – Szacowany poziom błędów w rozbiciu na kategorie błędów

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

UWAGI TRYBUNAŁU

Projekty

29. Błędy wystąpiły w 35 (28 %) spośród 125 skontrolowanych transakcji po stronie płatności odnoszących się do projektów objętych kontrolą Trybunału. Z 28 (80 %) transakcji po stronie płatności zawierających błędy kwantyfikowalne 16 stanowiło transakcje końcowe, zatwierdzone po przeprowadzeniu wszystkich kontroli *ex ante*.

30. Podobnie jak w poprzednich latach⁽³⁶⁾ Komisja i jej partnerzy wdrażający popełnili więcej błędów w transakcjach dotyczących prognoz programów, umów o dofinansowanie i umów w sprawie wkładu finansowego zawieranych z organizacjami międzynarodowymi niż w przypadku innych form wsparcia. Błędy kwantyfikowalne, składające się na 79 % szacowanego poziomu błędów, wystąpiły w 25 (35 %) spośród 71 zbadanych transakcji tego rodzaju.

⁽³⁶⁾ Pkt 31 sprawozdania rocznego za 2014 r.

UWAGI TRYBUNAŁU

ODPOWIEDZI KOMISJI

31. Główne rodzaje wykrytych błędów kwantyfikowalnych to:

- a) brak podstawowych dokumentów poświadczających (13 transakcji) ⁽³⁷⁾;
- b) nieprzestrzeganie przez beneficjentów przepisów dotyczących udzielania zamówień (siedem transakcji);
- c) wydatki niekwalifikowalne, takie jak wydatki odnoszące się do czynności nieprzewidzianych w umowie (siedem transakcji), niekwalifikowalny podatek VAT (dwie transakcje), wydatki poniesione poza okresem realizacji (dwie transakcje) lub koszty pośrednie zadeklarowane jako bezpośrednie (jedna transakcja);
- d) wydatki nieponiesione przez beneficjentów (siedem transakcji);
- e) nieprawidłowe obliczenie wydatków (cztery transakcje).

Ramka 1 – Przykłady błędów kwantyfikowalnych w transakcjach związanych z projektami

Brak podstawowych dokumentów poświadczających

Trybunał zbadał rozliczenie wydatków poniesionych w ramach programu „Wsparcie na rzecz rozwoju instytucjonalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych” realizowanego przez krajową agencję pomocy rozwojowej w Mozambiku. Skontrolowano 10 pozycji wydatków. W przypadku czterech z nich, dotyczących dostawy sprzętu laboratoryjnego, komputerowego i biurowego na kwotę 874 309 euro, nie przedstawiono Trybunałowi podstawowych dokumentów poświadczających poniesione wydatki (takich jak dowody dostawy towarów, certyfikaty pochodzenia czy dokumentacja dotycząca zamówień).

Nieprzestrzeganie przez beneficjentów przepisów dotyczących udzielania zamówień

Trybunał zbadał płatność końcową w wysokości 427 956 euro dokonaną na podstawie umowy na dostawę sprzętu laboratoryjnego do badania produktów rolnych w Etiopii. Zgodnie z unijnymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych zamówienia należało udzielić w trybie otwartej międzynarodowej procedury przetargowej. Mimo to zamówienia udzielono bezpośrednio firmie konsultingowej, bez jakiegokolwiek procedury konkurencyjnej, co było nieuzasadnione. Ponadto przedsiębiorstwo to nie było autoryzowanym dystrybutorem sprzętu stanowiącego przedmiot zamówienia, lecz działało jedynie jako pośrednik pozyskujący sprzęt od autoryzowanego dystrybutora. Nieuzasadniony brak konkurencyjnej procedury przetargowej stanowił naruszenie zasady równego traktowania i skutkowało ograniczeniem konkurencji.

Ryc. 4 – Przykłady błędów kwantyfikowalnych w transakcjach związanych z projektami

Brak podstawowych dokumentów poświadczających
Jedynym z działań naprawczych przewidzianych przez Komisję było m.in. uwzględnienie umowy objętej próbą w planie kontroli na 2016 r., który przyjęto przed wizytą Trybunału. Ponadto procedurą odzyskania środków objęto całą kwotę, którą Trybunał uznał za niekwalifikowalną.

Nieprzestrzeganie przez beneficjentów przepisów dotyczących postępowania o udzielenie zamówienia

Komisja podejmuje stosowne działania naprawcze, tzn. wszczęła procedurę odzyskania środków w pełnej kwocie, którą Trybunał uznał za niekwalifikowalną. Ponadto w oczekiwaniu na wpłynięcie sprawozdania końcowego Komisja wprowadziła zewnętrzną weryfikację wydatków w odniesieniu do wszystkich prognoz dotyczących programów zarządzanych przez wykonawcę, aby móc określić pełną kwotę należną.

⁽³⁷⁾ Trybunał zgłasza błędy kwantyfikowalne w przypadku, gdy brakuje dokumentacji, gdy nie ma dowodów świadczących o faktycznej realizacji działania lub gdy nie ma powiązania między poniesionymi wydatkami a przedstawioną dokumentacją. Istnieją dwa główne powody zgłaszania braku dokumentacji: i) dokument nigdy nie istniał, co powinno zostać wykryte w ramach kontroli *ex ante*; lub ii) dokument istnieje, ale nie udało się go uzyskać, co wskazuje na uchybienia w zarządzaniu dokumentami.

UWAGI TRYBUNAŁU

Wydatki niekwalifikowalne

Trybunał zbadał rozliczenia wydatków na kwotę 76 609 euro poniesionych w ramach programu „Facilité de Coopération Technique” w Demokratycznej Republice Konga. Jedną z pozycji wydatków dotyczyła rozbudowa budynku, co nie było objęte programem. Ponadto roboty budowlane prowadzono od sierpnia do grudnia 2013 r., czyli poza okresem realizacji programu, który trwał od grudnia 2013 r. do marca 2015 r.

Wydatki nieponiesione przez beneficjenta

Trybunał zbadał rozliczenie zaliczki w ramach programu „Przyspieszanie postępu w kierunku osiągnięcia milenijnego celu rozwoju nr 1c⁽³⁸⁾” realizowanego w Mozambiku. Organizacja międzynarodowa, która realizowała program, poprawnie wskazała w swoim sprawozdaniu finansowym, że faktycznie poniesione koszty wyniosły 3 651 772 euro, a 1 362 182 euro stanowiły zobowiązania prawne (jeszcze niezrealizowane). DG DEVCO omyłkowo przyjęła łączną kwotę 5 013 954 euro jako rzeczywiście poniesione koszty kwalifikowalne.

ODPOWIEDZI KOMISJI

Wydatki niekwalifikowalne

Komisja rozważy, jakie działania następcze powinna podjąć w związku z tym ustaleniem.

Wydatki nieponiesione przez beneficjenta

Komisja podejmie stosowne działania naprawcze i odliczy od następnych płatności pełną kwotę uznaną przez Trybunał za niekwalifikowalną.

32. W przypadku dziewięciu błędów kwantyfikowalnych Komisja, za pośrednictwem swoich systemów, dysponowała wystarczającymi informacjami⁽³⁹⁾, aby wykryć i skorygować te błędy lub im zapobiec przed zaakceptowaniem wydatków. Gdyby wszystkie te informacje wykorzystano w celu skorygowania błędów, szacowany poziom błędów byłby o 1,7 punktu procentowego niższy⁽⁴⁰⁾.

33. Ponadto 12 transakcji, w których stwierdzono błędy kwantyfikowalne⁽⁴¹⁾, zostało objętych kontrolami lub weryfikacjami wydatków. Informacje zawarte w sprawozdaniach z kontroli lub weryfikacji na temat rzeczywiście wykonanych prac nie pozwoliły na ocenę, czy w ramach tych kontroli *ex ante* można było wykryć i skorygować błędy.

34. Błędy niekwantyfikowalne dotyczyły zgłaszania kosztów szacowanych, a nie rzeczywistych (trzy transakcje), niedociągnięć w procedurach udzielania zamówień (dwie transakcje), niewystarczającej dokumentacji (jedna transakcja) oraz wydatków nieprzewidzianych w umowie (jedna transakcja).

Wsparcie budżetowe

35. W zbadanych 15 transakcjach wsparcia budżetowego nie odnotowano błędów w zakresie prawidłowości.

⁽³⁸⁾ »Zmniejszenie o połowę liczby osób cierpiących głód w latach 1995–2015«.

⁽³⁹⁾ Na podstawie dokumentacji poświadczającej oraz kontroli obowiązkowych.

⁽⁴⁰⁾ W trzech przypadkach (0,3 %) Komisja sama popełniła błąd, natomiast w sześciu przypadkach (1,4 %) błąd popełnili beneficjenci.

⁽⁴¹⁾ Udział tych błędów w szacowanym poziomie błędów wyniósł 1,3 punktu procentowego.

UWAGI TRYBUNAŁU

Badanie rocznych sprawozdań z działalności i innych elementów systemów kontroli wewnętrznej

36. W maju 2013 r. DG DEVCO przyjęła plan działania mający na celu eliminację uchybień stwierdzonych podczas wdrażania jej własnego systemu kontroli⁽⁴²⁾. Trybunał skontrolował postępy w realizacji tego planu i uzyskał dowody na to, że na koniec 2015 r. 19 działań zrealizowano w całości, a cztery były w trakcie realizacji.

37. W lipcu 2015 r., w wyniku zastrzeżenia zgłoszonego po raz trzeci z rzędu przez dyrektora generalnego w rocznym sprawozdaniu z działalności za 2014 r., DG DEVCO przyjęła nowy plan działania. Plan ten zawiera szczegółowe działania skupiające się na obszarach wysokiego ryzyka: zarządzaniu pośrednim wspólnie z organizacjami międzynarodowymi i zarządzaniu bezpośrednim w formie dotacji. Postępy w realizacji nowego planu działania zostaną ocenione w przyszłorocznym sprawozdaniu rocznym.

38. Podobnie jak w latach poprzednich częstość występowania błędów wykrytych przez Trybunał – w tym błędów w ostatecznych zestawieniach poniesionych wydatków, które wcześniej zostały poddane kontrolom zewnętrznym i weryfikacji wydatków – wskazuje na niedociągnięcia w tych kontrolach *ex ante*.

39. W poprzednim sprawozdaniu rocznym Trybunał podał informacje o działaniach już podjętych przez DG DEVCO w celu poprawy jakości tych kontroli i weryfikacji⁽⁴³⁾. W lutym 2016 r. DG DEVCO wprowadziła tabelę jakości⁽⁴⁴⁾ służącą do oceny wiarygodności kontroli. Narzędzie to będzie obowiązkowo stosowane w odniesieniu do kontroli i weryfikacji zleconych przez DG DEVCO po 1 stycznia 2016 r., jednak nie jest jeszcze przeznaczone do użytku w odniesieniu do kontroli i weryfikacji wydatków przeprowadzanych przez lokalne firmy audytorskie, którym zadanie to zlecają bezpośrednio beneficjenci⁽⁴⁵⁾, gdyż w takim przypadku ryzyko niedostatecznej jakości ocenia się jako wyższe. Ponadto sprawozdania z takich kontroli i weryfikacji nie zawierają dostatecznych informacji na temat rzeczywistego wykonanych prac, aby możliwe było skuteczne wykorzystanie tabeli jakości.

⁽⁴²⁾ Zob. roczne sprawozdanie z działalności DG DEVCO za 2013 r., s. 188–190 i 195–196.

⁽⁴³⁾ a) wprowadzono obowiązek przeprowadzania analizy ryzyka przy przygotowywaniu rocznych planów kontroli przez delegatury UE i działy DG DEVCO; b) zmieniono wzory umów o dofinansowanie, tak by DG DEVCO mogła bezpośrednio wybierać lub zatrudniać kontrolerów; c) przeprowadzono działania informacyjne na temat najczęściej występujących rodzajów błędów, jak również szkolenia oraz działania na rzecz poprawy umiejętności personelu DG DEVCO i beneficjentów w zakresie finansów i kontroli.

⁽⁴⁴⁾ Tabela jakości to narzędzie wykorzystywane do oceny wiarygodności kontroli lub weryfikacji wydatków w zakresie kwalifikowalności i poprawnego wykorzystania środków. Ma ona na celu zagwarantowanie wystarczającej jakości przyjmowanych sprawozdań.

⁽⁴⁵⁾ Na przykład obowiązkowe weryfikacje wydatków w ramach dotacji i umów o odpłatne świadczenie usług na kwoty powyżej 100 000 euro.

UWAGI TRYBUNAŁU

ODPOWIEDZI KOMISJI

40. DG DEVCO opracowała również nową aplikację audytową, która zaczęła funkcjonować w drugiej połowie 2015 r. i może przyczynić się do lepszego monitorowania ustaleń z kontroli i weryfikacji zleconych przez DG DEVCO oraz sprawniejszego podejmowania działań następczych w związku z tymi ustaleniami. Podobnie jak w przypadku tabeli jakości nowa aplikacja nie obejmuje kontroli i weryfikacji zleconych bezpośrednio przez beneficjentów, gdyż obecny system monitorowania nie umożliwia DG DEVCO uzyskania wiarygodnych informacji o zagregowanych kosztach i wynikach.

41. W obszarze zarządzania dokumentacją i udzielania zamówień DG DEVCO wprowadziła liczne mechanizmy mające na celu poprawę sytuacji, zarówno w przypadku Komisji, jak i beneficjentów⁽⁴⁶⁾. Brak dokumentacji poświadczającej i nieprzestrzeganie procedur udzielania zamówień to wciąż główne czynniki składające się na szacowany poziom błędu.

Badanie poziomu błędu resztowego za 2015 r.

42. W 2015 r. DG DEVCO po raz czwarty przeprowadziła badanie poziomu błędu resztowego mające na celu oszacowanie poziomu błędów, którym nie zapobieżono w ramach kontroli zarządczych bądź których nie wykryto i nie skorygowano.

42. DG DEVCO ma zamiar stosować system zapewniania jakości także w stosunku do weryfikacji wydatków, zleconych bezpośrednio przez beneficjentów. Ponieważ jednak niedociągnięcia w systemie wynikają częściowo z braków w zakresie zadań dla tego rodzaju zleceń, DG DEVCO najpierw dokona rewizji tego zakresu zadań. Oprócz zaostreżenia wymagań jakościowych w ramach rewizji zakresu zadań większa uwaga zostanie zwrócona na użyteczność wyników do celów poświadczenia wiarygodności.

⁽⁴⁶⁾ Zarządzanie dokumentacją: a) skonsolidowane wytyczne dotyczące zarządzania dokumentacją; b) działania informacyjne i szkolenia; c) regionalne seminaria dla pracowników DG DEVCO; d) wytyczne dotyczące właściwego archiwizowania dokumentów podane do wiadomości beneficjentów; e) nowy obowiązek dla beneficjentów dotacji dotyczący deklarowania miejsca archiwizacji dokumentów itp.

Zamówienia: a) uproszczenie przepisów dotyczących zamówień; b) jaśniejsze kryteria wyboru; c) zaawansowane szkolenie w zakresie procedur udzielania zamówień; d) regionalne seminaria na temat najczęściej występujących rodzajów błędów; e) lepszy dostęp do wytycznych online itp.

UWAGI TRYBUNAŁU

ODPOWIEDZI KOMISJI

43. Badanie polegało na sprawdzeniu reprezentatywnej próby transakcji dotyczących umów zamkniętych w okresie od września 2014 r. do sierpnia 2015 r. Jego wyniki przedstawiono w rocznym sprawozdaniu z działalności⁽⁴⁷⁾. Wynika z niego, że szacowany poziom błędu resztowego wynosi 2,20 %, co oznacza, że przekracza on próg istotności 2 % wyznaczony przez Komisję. Zgodnie z zaleceniem zawartym w sprawozdaniu rocznym Trybunału za 2013 r.⁽⁴⁸⁾ w rocznym sprawozdaniu z działalności zamieszczono informacje na temat zakresu badania poziomu błędu resztowego oraz ograniczeń tego badania w porównaniu z kontrolą⁽⁴⁹⁾.

44. Główne rodzaje błędów wykrytych w ramach badania to:

- a) nieprzekazanie przez organizacje będące beneficjentami wystarczających dokumentów poświadczających kwalifikowalność (35 % poziomu błędu resztowego);
- b) wydatki niekwalifikowalne poniesione przez beneficjentów innych niż organizacje międzynarodowe (25 % poziomu błędu resztowego);
- c) błędy, które zostały jedynie oszacowane, gdyż nie przedstawiono wystarczających dowodów, które pozwoliłyby skontrolować prawidłowość transakcji (20 % poziomu błędu resztowego);
- d) wydatki niekwalifikowalne poniesione przez organizacje międzynarodowe (15 % poziomu błędu resztowego),
- e) kwoty nieodzyskane i nieskorygowane (5 % poziomu błędu resztowego).

45. Jak wskazano w zeszłorocznym sprawozdaniu, w wyniku przeglądu badania poziomu błędu resztowego z 2014 r. Trybunał ustalił, że istnieje pole do poprawy w wielu różnych aspektach⁽⁵⁰⁾. W badaniu poziomu błędu resztowego z 2015 r. DG DEVCO zastosowała środki zaradcze w odniesieniu do wszystkich uchybień z wyjątkiem metody szacowania charakterystycznej dla błędu resztowego, której nie zmieniono i która nadal pozostawia zbyt szeroki zakres uznaniowości przy szacowaniu indywidualnych poziomów błędu.

43. Komisja rozważa tę możliwość. Biorąc jednak pod uwagę znaczną liczbę przeprowadzonych weryfikacji wydatków, ograniczone możliwości podejmowania działań następczych oraz inwestycje w zasoby niezbędne do ich monitorowania, DG DEVCO musi najpierw oszacować koszty uwzględnienia tych weryfikacji w nowej aplikacji audytowej i korzyści, jakie by z tego wynikały.

44. Komisja docenia, że Trybunał dostrzegł wprowadzone środki. Środki wprowadzone w zmienionych modelach dotyczących umów i udzielania zamówień zaczną być stopniowo dostrzegalne w kontrolach Trybunału, w miarę jak w próbie transakcji wybranej przez Trybunał będzie się zwiększał udział zobowiązań opartych na tych zmienionych modelach.

⁽⁴⁷⁾ Zob. roczne sprawozdanie z działalności DG DEVCO za 2015 r., s. 42–43.

⁽⁴⁸⁾ Pkt 51 i zalecenie 5 sprawozdania rocznego za 2013 r.

⁽⁴⁹⁾ Zob. roczne sprawozdanie z działalności DG DEVCO za 2015 r., przypis 25.

⁽⁵⁰⁾ a) spełnianie warunków określonych w celu możliwości polegania na wynikach wcześniejszych kontroli; b) adekwatność dokumentacji dotyczącej dowodów kontroli na poparcie przyjętych wniosków; c) uzasadnienie decyzji, by nie ekstrapolować błędu wykrytego w zbadanej próbie na całą kwotę transakcji; oraz d) zbyt szeroki margines uznaniowości przy szacowaniu poziomów błędu poszczególnych transakcji.

UWAGI TRYBUNAŁU

ODPOWIEDZI KOMISJI

Przegląd rocznego sprawozdania z działalności

46. W trzech poprzednich latach (2012–2014) dyrektor generalny wydał ogólne zastrzeżenie dotyczące legalności i prawidłowości transakcji w odniesieniu do wszystkich operacji DG DEVCO. W wyniku uwag Trybunału⁽⁵¹⁾ dyrektor generalny wydał w rocznym sprawozdaniu z działalności za 2015 r. poświadczenie wiarygodności uwzględniające różne rodzaje ryzyka.

47. W oparciu o własną analizę wyników kontroli przeprowadzonej przez Trybunał oraz badań poziomu błędów resztowego z lat 2012–2014⁽⁵²⁾ DG DEVCO oceniła dwa obszary wydatków jako obszary wysokiego ryzyka: (i) dotacje w ramach zarządzania bezpośredniego; oraz (ii) zarządzanie pośrednie wspólnie z organizacjami międzynarodowymi. W rezultacie dla tych dwóch obszarów wydano zastrzeżenie dotyczące istotnego poziomu błędów, co jest zgodne z uwagami Trybunału zawartymi w tegorocznym i zeszłorocznym sprawozdaniu rocznym⁽⁵³⁾. Dodatkowo wydano szczegółowe zastrzeżenie dotyczące Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce ze względu na uchybienia w kontroli wykryte przez Służbę Audytu Wewnętrznej Komisji.

48. W odniesieniu do zarządzania pośredniego wspólnie z państwami beneficjentami⁽⁵⁴⁾ wyniki przeprowadzonej przez DG DEVCO analizy ryzyka za lata 2012–2014 wskazują na 95 % poziom pewności, że w tym obszarze wydatków wystąpił istotny poziom błędów⁽⁵⁵⁾. Nie wydano jednak zastrzeżenia w odniesieniu do 2015 r., gdyż, jak wynika z badania błędów resztowego za 2015 r., poziom błędów znacznie się obniżył. Wyniki tego badania są jednak znacznie mniej wiarygodne⁽⁵⁶⁾ niż wyniki analizy za lata 2012–2014.

48. Liczba oszacowań zmniejszyła się w ujęciu rok do roku (2012: 43, 2013: 18, 2014: 15, 2015: 10). Grupa pracowników dokonujących oszacowań na poziomie wykonawcy zmniejszyła się do dwóch osób, a każde oszacowanie poddaje się przeglądowi na poziomie dyrektora i partnera, aby zapewnić ich spójność. Procedura ta ogranicza margines swobody przy szacowaniu indywidualnych poziomów błędów.

⁽⁵¹⁾ Pkt 45 sprawozdania rocznego za 2014 r., pkt 44 sprawozdania rocznego za 2013 r.

⁽⁵²⁾ DG DEVCO przeprowadziła analizę ryzyka w pięciu głównych obszarach wydatków: (i) zarządzanie bezpośrednie – dotacje (17 % łącznych wydatków DG DEVCO w 2015 r.); (ii) zarządzanie bezpośrednie – wsparcie budżetowe (23 %); (iii) zarządzanie bezpośrednie – zamówienia (7 %); (iv) zarządzanie pośrednie wspólnie z państwami beneficjentami (22 %); (v) zarządzanie pośrednie wspólnie z organizacjami międzynarodowymi i agencjami państw członkowskich UE (26 %).

⁽⁵³⁾ Pkt 30 niniejszego sprawozdania rocznego, pkt 31 sprawozdania rocznego za 2014 r. i pkt 25 sprawozdania rocznego za 2013 r.

⁽⁵⁴⁾ Realizacja programów (zarówno dotacji, jak i zamówień publicznych) jest powierzana władzom krajowym państwa będącego beneficjentem, w dziedzinie EFR głównie za pośrednictwem urzędników zatwierdzających.

⁽⁵⁵⁾ Średni szacunkowy poziom błędów w latach 2012–2014 w przypadku zarządzania pośredniego wspólnie z państwami beneficjentami wyniósł 3,56 % (uzyskano pewność na poziomie 95 %, że mieścił się w przedziale 1,67–5,45 %) dla 141 transakcji związanych z poziomem błędów resztowego oraz 3,78 % (uzyskano pewność na poziomie 95 %, że mieścił się w przedziale 2,19–5,37 %) dla 264 transakcji podlegających poświadczeniu wiarygodności.

⁽⁵⁶⁾ W 2015 r. badanie poziomu błędów resztowego objęło 51 transakcji w obszarze zarządzania pośredniego wspólnie z państwami beneficjentami.

UWAGI TRYBUNAŁU

49. Ponadto, inaczej niż w przypadku zarządzania bezpośredniego, w swojej ocenie zarządzania pośredniego wspólnie z państwami beneficjentami DG DEVCO nie rozróżnia między dwoma głównymi obszarami wydatków charakteryzującymi się różnymi mechanizmami dokonywania wydatków i mechanizmami kontroli, a tym samym różnymi profilami ryzyka: (i) dotacjami⁽⁵⁷⁾; oraz (ii) zamówieniami publicznymi podlegającymi procedurom udzielania zamówień⁽⁵⁸⁾. W związku z tym, że DG DEVCO uznaje dotacje realizowane bezpośrednio za obszar wysokiego ryzyka, dotacje realizowane pośrednio przez beneficjentów (państwa rozwijające się) wymagają podobnego poziomu analizy ryzyka.

50. DG DEVCO oszacowała, że ogólna kwota obciążona ryzykiem⁽⁵⁹⁾ w przypadku płatności dokonanych w 2015 r. (5 746 mln euro) wyniosła 174 mln euro (3,0 % płatności w 2015 r.). Według szacunków DG DEVCO 50 mln euro (29 % tej kwoty) zostanie skorygowane w ramach kontroli w kolejnych latach⁽⁶⁰⁾. Wyliczono to na podstawie średniej rocznej kwoty wystawionych nakazów odzyskania środków dotyczących błędów i nieprawidłowości w latach 2009–2015. W tych wyliczeniach znacznie zawyżono jednak przyszłą zdolność naprawczą DG DEVCO z uwagi na brak wyłączenia (i) odzyskanych kwot niewydanych zaliczek i dochodów z tytułu odsetek, które nie mają wpływu na przyszłe korekty zatwierdzonych wydatków; oraz (ii) anulowanych nakazów odzyskania środków. Trudno jest ocenić skalę tego zawyżenia w całym okresie 2009–2015⁽⁶¹⁾.

⁽⁵⁷⁾ W tym prognozy programów.

⁽⁵⁸⁾ Zamówienia na roboty budowlane, usługi i dostawy, udzielane w postępowaniach ogłaszanych przez władze państwa beneficjenta. DG DEVCO nie jest stroną umowy, ale zatwierdza ją do finansowania.

⁽⁵⁹⁾ Najlepszy ostrożny szacunek dotyczący kwoty wydatków zatwierdzonych w ciągu roku, lecz niezgodnych z przepisami umownymi i prawnymi obowiązującymi w chwili dokonywania płatności.

⁽⁶⁰⁾ Zob. roczne sprawozdanie z działalności DG DEVCO za 2015 r., s. 58.

⁽⁶¹⁾ Problem ten został wykazany w przeprowadzonym przez Trybunał przeglądzie nakazów odzyskania środków w ramach EFR wystawionych w 2015 r. na łączną kwotę 65 mln euro, które zostały wykorzystane do oszacowania przyszłej zdolności naprawczej DG DEVCO. W ramach tej kwoty tylko 18 mln euro rzeczywiście odnosiło się do korekty błędów, podczas gdy na pozostałe 47 mln euro składały się kwoty odzyskane niemające wpływu na zdolność naprawczą DG DEVCO: 45 mln euro dotyczyło odzyskanych kwot zaliczek (37 mln euro zaksięgowane prawidłowo w odniesieniu do otwartych płatności zaliczkowych i 8 mln euro zaksięgowane nieprawidłowo jako przychody), a 2 mln euro dotyczyły odzyskanych kwot dochodów z tytułu odsetek. Z kwoty korekt wynoszącej 18 mln euro kolejne 13 mln euro należało potrącić jako anulowane nakazy odzyskania środków.

UWAGI TRYBUNAŁU

ODPOWIEDZI KOMISJI

WNIOSKI I ZALECENIA

Wnioski dotyczące 2015 r.

51. Trybunał stwierdza, że sprawozdanie finansowe dotyczące EFR za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową EFR oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego i zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego.

52. Trybunał stwierdza, że w odniesieniu do roku budżetowego zakończonego w dniu 31 grudnia 2015 r.:

- a) w dochodach w ramach EFR nie wystąpił istotny poziom błędu;
- b) w transakcjach EFR po stronie płatności wystąpił istotny poziom błędu (zob. pkt 26–35). Badanie transakcji wskazuje, że szacowany poziom błędu w tej populacji wynosi 3,8 % (zob. **załącznik 1**).

51. Wartość wskaźnika ryzyka w przypadku zarządzania pośredniego z udziałem państw-beneficjentów jest faktycznie wyższa niż w przypadku pozostałych obszarów wydatków, w odniesieniu do których nie wydano zastrzeżenia. Nie odbiegał on jednak znacząco od poziomu średniego, który w 2015 r. jest bardzo zbliżony do progu istotności. W następnym cyklu rocznych sprawozdań z działalności zostanie przeprowadzona nowa ocena.

52. Przy opracowywaniu szablonów kontroli wewnętrznej z myślą o definicji systemu kontroli w rocznym sprawozdaniu z działalności należy zapewnić równowagę między wymogami w zakresie sprawozdawczości a dostępnymi informacjami. Istnieje oczywiście możliwość, że wskaźnik ryzyka, jaki charakteryzuje dotacje pośrednie, jest porównywalny ze wskaźnikiem, jaki cechuje dotacje bezpośrednie, ale biorąc pod uwagę zróżnicowany charakter umów zgrupowanych w ramach ICT 4 (zarządzanie pośrednie z udziałem państw-beneficjentów) oraz ograniczony rozmiar próby w przypadku niektórych z tych umów, Komisja nie przeprowadziła jeszcze pogłębionej analizy.

UWAGI TRYBUNAŁU

ODPOWIEDZI KOMISJI

Zalecenia

53. Wyniki dokonanego przez Trybunał przeglądu postępów w realizacji zaleceń ujętych w poprzednich sprawozdaniach rocznych przedstawiono w **załączniku 2** ⁽⁶²⁾. W sprawozdaniach rocznych za 2012 i 2013 r. Trybunał sformułował 12 zaleceń. DG DEVCO w pełni zrealizowała 11 z nich, natomiast jedno zrealizowała w przeważającej mierze.

54. Na podstawie tego przeglądu oraz biorąc pod uwagę ustalenia i wnioski odnoszące się do 2015 r., Trybunał zaleca, co następuje:

- **Zalecenie 1:** DG DEVCO powinna rozszerzyć wykorzystanie tabeli jakości na kontrole i weryfikacje wydatków zlecane bezpośrednio przez beneficjentów.
- **Zalecenie 2:** DG DEVCO powinna dostosować zakres zadań w ramach kontroli i weryfikacji wydatków w celu uzyskania wszelkich informacji na temat rzeczywistości wykonanych prac, jakie są niezbędne do oceny jakości takich kontroli przy użyciu nowej tabeli jakości.
- **Zalecenie 3:** DG DEVCO powinna ocenić koszty i korzyści wynikające z poprawy monitorowania kontroli i weryfikacji wydatków zleconych bezpośrednio przez beneficjentów poprzez uwzględnienie tych kontroli w nowej aplikacji audytowej.
- **Zalecenie 4:** DG DEVCO powinna zastosować odpowiednie sankcje w stosunku do podmiotów, które nie wywiązują się z obowiązku przedstawienia podstawowych dokumentów poświadczających na potrzeby kontroli przeprowadzanej przez Trybunał.
- **Zalecenie 5:** DG DEVCO powinna, w przypadku płatności dokonywanych w ramach zarządzania pośredniego z udziałem państw beneficjentów: (i) opierać poświadczenie wiarygodności na statystycznie najbardziej wiarygodnych dostępnych dowodach; oraz (ii) rozróżnić formy pomocy o różnych profilach ryzyka, tak jak ma to miejsce w przypadku płatności w ramach zarządzania bezpośredniego.
- **Zalecenie 6:** DG DEVCO powinna skorygować swoją szacunkową przyszłą zdolność naprawczą, wyłączając z tych wyliczeń (i) odzyskane kwoty niewydzianych zaliczek i dochody z tytułu odsetek; oraz (ii) anulowane nakazy odzyskania środków.

53. W obliczeniach zdolności naprawczej uwzględniono jedynie nakazy odzyskania zaliczek i dochodów z tytułu odsetek, które w systemie odzyskiwania środków były oznaczone jako „błędy” lub „nieprawidłowości”. Stanowią one jedynie część nakazów odzyskania zaliczek i dochodów z tytułu odsetek wystawionych w 2015 r. Komisja podejmie niezbędne działania, aby z wyliczenia zdolności naprawczej w przyszłości wyłączyć wspomniane nakazy odzyskania środków oraz nakazy anulowane.

Komisja przyjmuje to zalecenie. Komisja już pracuje nad dostosowaniem tabeli jakości do specyfiki, potrzeb i metod wdrażania weryfikacji wydatków.

Komisja przyjmuje to zalecenie. Prowadzi też prace, które zmierzają w tym kierunku.

Komisja przyjmuje to zalecenie. Komisja oceni koszty i korzyści uwzględnienia w nowej aplikacji audytowej kontroli i weryfikacji wydatków zleconych przez beneficjentów. Na podstawie tej oceny Komisja zdecyduje, czy podejmie ten krok.

Komisja przyjmuje to zalecenie. Komisja będzie w dalszym ciągu egzekwować przepisy w kwestii, na którą zwrócił uwagę Trybunał.

Komisja przyjmuje to zalecenie. W następnym cyklu rocznych sprawozdań z działalności zostanie przeprowadzona nowa ocena ryzyka. Na podstawie przeprowadzonej oceny Komisja zdecyduje, czy rozróżnienie różnych profili ryzyka w ramach zarządzania pośredniego z beneficjentem jest wykonalne lub istotne.

Komisja przyjmuje to zalecenie. Zostaną wprowadzone środki, aby:

- z wyliczenia zdolności naprawczej w przyszłości wyłączyć nakazy odzyskania zaliczek i dochodów z tytułu odsetek, które zostały oznaczone jako „błędy” lub „nieprawidłowości”, oraz wcześniejsze nakazy odzyskania środków, które zostały anulowane,
- uniknąć błędów w oznaczaniu nakazów odzyskania dochodów z tytułu odsetek.

⁽⁶²⁾ Celem tego przeglądu było sprawdzenie, czy w odpowiedzi na zalecenia Trybunału wprowadzono środki naprawcze i czy środki te funkcjonują. Celem przeglądu nie była jednak ocena skuteczności ich realizacji.

ZAŁĄCZNIK 1

WYNIKI BADANIA TRANSAKcji W ZAKRESIE EUROPEJSKICH FUNDUSZY ROZWOJU

	2015	2014
LICZEBNOŚĆ I STRUKTURA PRÓBY		
Łączna liczba transakcji	140	165
SZACOWANY WPŁYW BŁĘDÓW KWANTYFIKOWALNYCH		
Szacowany poziom błędu	3,8 %	3,8 %
Najwyższy poziom błędu (NWPB)	6,0 %	
Najniższy poziom błędu (NNPB)	1,6 %	

ZAŁĄCZNIK 2

DZIAŁANIA PODJĘTE W NASTĘPSTWIE WCZEŚNIEJSZYCH ZALECEŃ – EUROPEJSKIE FUNDUSZE ROZWOJU

Rok	Zalecenia Trybunału	Osiągnięty postęp – analiza Trybunału						Odpowiedź Komisji
		w pełni zrealizowane	w trakcie realizacji		niezrealizowane	nie dotyczy	niewystarczające dowody	
			w pełni zrealizowane w przeważającej mierze	częściowo zrealizowane				
2013	Zalecenie 1: EuropeAid powinna dopilnować, by wszyscy subdelegowani urzędnicy zatwierdzający odzyskiwali narosłe odsetki od płatności zaliczkowych przewyższających 750 000 euro rocznie (zob. pkt 51, zalecenie 1 sprawozdania rocznego za 2013 r.).	X						
	Zalecenie 2: Do końca 2014 r. EuropeAid powinna zakończyć prace nad systemem CRIS, tak aby odsetki od płatności zaliczkowych wynoszących od 250 000 do 750 000 euro mogły być uznawane za dochód finansowy (zob. pkt 51, zalecenie 2 sprawozdania rocznego za 2013 r.).	X						
	Zalecenie 3: EuropeAid powinna dokonać przeglądu sposobów kwantyfikacji korzyści płynących z przeprowadzonych kontroli (zob. pkt 51, zalecenie 3 sprawozdania rocznego za 2013 r.).	X						
	Zalecenie 4: EuropeAid powinna uwzględnić w rocznym sprawozdaniu z działalności informacje o stopniu realizacji planu działania mającego na celu eliminację uchybień w systemie kontroli (zob. pkt 51, zalecenie 4 sprawozdania rocznego za 2013 r.).	X						
	Zalecenie 5: EuropeAid powinna zamieścić w rocznym sprawozdaniu z działalności informacje na temat zakresu badania poziomu błędów resztkowego oraz szacowanego najniższego i najwyższego poziomu błędów (zob. pkt 51, zalecenie 5 sprawozdania rocznego za 2013 r.).	X						

Rok	Zalecenia Trybunału	Osiągnięty postęp – analiza Trybunału						Odpowiedź Komisji
		w pełni zrealizowane	w trakcie realizacji		niezrealizowane	nie dotyczy	niewystarczające dowody	
			zrealizowane w przeważającej mierze	częściowo zrealizowane				
2012	Zalecenie 1: EuropeAid powinna dokonać przeglądu metodyki stosowanej w celu ustalenia poziomu błędów resztowego (zob. pkt 51, zalecenie 1 sprawozdania rocznego za 2012 r.).	x						
	Zalecenie 2: EuropeAid powinna przedstawić w rocznym sprawozdaniu z działalności dokładny opis wyników badań poziomu błędów resztowego (zob. pkt 51, zalecenie 2 sprawozdania rocznego za 2012 r.).	x						
	Zalecenie 3: EuropeAid powinna zapewnić terminowe rozliczanie wydatków (zob. pkt 51, zalecenie 3 sprawozdania rocznego za 2012 r.).	x						
	Zalecenie 4: EuropeAid powinna promować lepsze zarządzanie dokumentacją wśród partnerów wdrażających i beneficjentów (zob. pkt 51, zalecenie 4 sprawozdania rocznego za 2012 r.).	x						
	Zalecenie 5: EuropeAid powinna podjąć skuteczne kroki w celu podniesienia jakości weryfikacji wydatków, przeprowadzanych przez kontrolerów zewnętrznych (zob. pkt 51, zalecenie 5 sprawozdania rocznego za 2012 r.).		x					
	Zalecenie 6: EuropeAid powinna zapewnić prawidłowe stosowanie szczegółowych warunków dokonywania płatności związanych ze wsparciem budżetowym (zob. pkt 51, zalecenie 6 sprawozdania rocznego za 2012 r.).	x						
	Zalecenie 7: EuropeAid powinna dopilnować, by nakazy odzyskania środków dotyczące odsetek od zaliczek powyżej 750 000 euro były wydawane co roku (zob. pkt 51, zalecenie 7 sprawozdania rocznego za 2012 r.).	x						